

29. MLADI
VIRTUOZI
LJUBLJANAFESTIVAL.SI

13. 1. 2022

ORKESTER KLARINETOV AKADEMIJE ZA GLASBO UL CLARINET ORCHESTRA OF THE LJUBLJANA ACADEMY OF MUSIC

Mednarodni glasbeni cikel
Festivala Ljubljana 2021/2022
International Music Cycle of the
Ljubljana Festival 2021/2022

Viteška dvorana Križank, Cerkev sv. Frančiška Asiškega
in Slovenska filharmonija / Knights' Hall, Križanke,
Church of St. Francis of Assisi and Slovenian Philharmonic

14. 10. 2021 – 8. 4. 2022

Program finančno omogočata / The programme is supported by:

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Četrtek, 13. januarja 2022, ob 19.00
Thursday, 13 January 2022, at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

7. koncert mednarodnega glasbenega cikla 7th Concert of the International Music Cycle

ORKESTER KLARINETOV AKADEMIJE ZA GLASBO UL CLARINET ORCHESTRA OF THE LJUBLJANA ACADEMY OF MUSIC:

Peter Kuder, Es klarinet / E-flat clarinet, k. g.

Samanta Škorja, Lara Ramšak, Špela Pokorn, Matija
Rajčević, Jan Zver, Adam Atanasov, Urban Erker,
Matic Sotošek,
Matija Francuski, Luka Vovk,
B klarinet / B-flat clarinet

Jan Junger, Urška Sikovšek, alt klarinet / alt clarinet

Benjamin Burger, Anže Plesnik Zupanc,
bas klarinet / bass clarinet

Jan Ulaga, kontrabas klarinet / contrabass clarinet

Solistka / Soloist:

Samanta Škorja, klarinet / clarinet

JOŽE KOTAR, dirigent / conductor

Članici orkestra **Nina Tomič** in **Manca Skalar Demšar** zaradi boleznj žal ne
bosta nastopili. / Members of the orchestra **Nina Tomič** and **Manca Skalar
Demšar** will unfortunately not perform due to illness.

Na sporedu / Programme:

W. A. Mozart, prir. / arr. **J. Hanquier**: Uvertura k operi Don Giovanni,
K. 527 / Overture to Don Giovanni, K. 527

G. F. Händel, prir. / arr. **T. Kmetič**: Largo iz opere Kserkses, HWV 40 /
Largo from the opera Xerxes, HWV 40

Ch.-M. Widor, prir. / arr. **M. Johnston**: Simfonija št. 6 v G-duru, op. 42,
št. 2 / Symphony No. 6 in G minor, Op. 42, No. 2
I. Allegro

M. Jarc: Klara

W. Soenen: Variacije na temo enega od Guidovih prijateljev /
Variations on a Theme by one of Guido's friends

G. Gershwin, prir. / arr. **R. Kernen**: Priljubljene Gershwinove /
Gershwin favourites

J. Van der Roost, prir. / arr. **M. Jense**: Rikudim: Štirje izraelski ljudski
pleši / Rikudim: Four Israeli Folk Dances

- I. Andante moderato
- II. Allegretto con eleganza
- III. Andante con dolcezza
- IV. Con moto e follemento

Obstaja več različic anekdote o tem, kako je nastala **Uvertura k operi
Don Giovanni Wolfganga Amadeusa Mozarta (1756–1791)**; skupno jim
je, da je bila ta napisana v noči pred premiero, komaj še pravočasno, da
jo je kopistu uspelo prepisati za člane orkestra, ki so jo tako rekoč izvedli
a prima vista. Mozart, ki je dirigiral krstno izvedbo opere v Pragi, naj bi
glasbenikom zadovoljno dejal: »Več not je padlo pod pulte, a uvertura
je kljub temu dobro uspela.« Z opero **Don Giovanni** je Mozart vnovič
navdušil praško občinstvo, ki ga je leto prej je že osvojil s **Figarovo svatbo**,
in se je za novo naročeno opero o nenasitnem osvajalcu ženskih src Don
Giovanniju povezal v sodelovanje z istim libretistom, Lorenzom da Ponte-
jem. Temačni začetek uverture popelje poslušalce v dramatično vzdušje
operne zgodbe, ki je sicer polna komičnih ljubezenskih intrig, a tudi
prepredena z resnimi in moralno naostrenimi temami, kot so maščevanje,
umor, zakonolomstvo, delitev družbe, greh in pokora. Uvertura bo zvone-
la v priredbi klarinetista **Joséja Hanquierja**, dolgoletnega profesorja na
konservatoriju v Arrasu.

Čeprav je mit zgodovinske osebnosti Kserksesa, perzijskega kralja iz 5.
stoletja pr. n. št., vezan na njegove uspehe in neuspehe pri vladanju, je v
operi **Georga Friedricha Händla (1685–1759)** naslovni junak prikazan kot
človek v vrtincu ljubezenskih zapletov. Händel je povsem nekonvencio-
nalno vnesel v opero serio **Kserkses** (izvirno po italijanskem libretu Serse)
nekaj **buffo** elementov, zaradi česar delo sprva ni bilo dobro sprejeto.
Renesanso je doživelo v 19. stoletju in danes sodi med Händlove zelo
cenjene stvaritve, najbolj znana točka te opere pa je otvoritvena arija
»*Ombr mai fù*«, izvorno napisana za sopranskega kastrata, poznana tudi
kot **Largo** [česarvno je v partituri oznaka **Larghetto**]. Očara s prepoznavno
melodijo lirične miline, ki se v počasnem tridobnem tempu večkrat
spevno splete v afektu občudovanja in ljubezni, ki ga čuti Kserkses ob
drevesni senci. Nocoj bo **Largo** slišati v priredbi slovenskega klarinetista
in dirigenta **Tomaža Kmetiča**.

Francoz **Charles-Marie Widor (1844–1937)** je več kot 60 let orglal v pariški cerkvi Saint-Sulpice, Cézarja Francka je nasledil kot profesor za orgle na Pariškem konservatoriju in tudi kot skladatelj je danes poznan po svojih orgelskih delih, zlasti desetih orgelskih simfonijah, čeprav je njegov opus žansko in zasedbeno mnogo bolj pester. Multiinstrumentalist in avtor številnih priredb ter transkripcij **Matt Johnston** je za ansambel klarinetov priredil prvi stavek Widorjeve **Simfonije za orgle št. 6**, ki jo v celoti sestavlja pet stavkov. Po slovesnem mogočnem akordičnem začetku se *Allegro* razvija v bogastvu prepletov tokatnih virtuoznih odsekov, spevnih pasusov in dramatičnih pompozniših sozvočij mogočne dinamike, ki tudi zaokrožijo delo.

Matjaž Jarc (r. 1954) je ustvarjalec glasbe, literarnih del, radijskih iger in kratkih filmov. Kot arhivist in zborovski pevec je deloval v ljubljanski Operi; je eden od ustanoviteljev Studia Opere in baleta Ljubljana. Diplomiral je iz prava, samostojno se je izpopolnjeval kot skladatelj. V njegovem opusu je tudi delo **Klara** za orkester klarinetov, o katerem je zapisal: »Klara je nežna metafora za ubranost orkestra klarinetov in njihova občudovalka. Je sicer preprosta, a silno občutljiva predvsem za nianse dinamike. Zakrita je s pajčolanom nedoumljivosti, ki ga klarineti lahko razgrnejo, če je ne osvajaajo vsi vprek, ampak pustijo, da vsakič izstopa klarinet z glavno melodijo. Toda Klara ne bo najbolj občudovala tistih, ki si podajajo melodijo, temveč one, ki tej melodiji ustvarjajo prostor, tako da se ji umikajo in jo podpirajo iz ozadja. Najtežje bo osvojil njeno srce klarinet, ki igra najvišje in zato najprodnnejše tone, razen če se bo z njo utopil v tiho globino sozvočja.«

Variacije na temo enega od Guidovih prijateljev za klarinet solo in orkester klarinetov prinašajo umirjeno sprevno temo, ki jo avtor domiselno, tudi duhovito nadgradi z virtuosnimi izzivi za solista in obarva z živahnimi ritmi v jazzovske sloge, pa tudi klezmersko zvočnost. Naslov se najbrž nanaša na Guida Sixa, vodjo ansambla klarinetov Claribel, za katerega je **Willy Soenen (r. 1937)** napisal več skladb. Uveljavljeni belgijski skladatelj Soenen je poznan tudi kot trobentar, nekoč dejaven v Filharmoničnem orkestru Antwerpna ter raznih komornih sestavih, profesor trobente na glasbeni akademiji v Roeselaru in Menenu ter profesor harmonije na Kraljevem glasbenem konservatoriju v Ghentu in direktor glasbene akademije v Tieltu.

Plodoviti ameriški skladatelj **George Gershwin (1898–1937)** je v svojem kratkem življenju ustvaril številne uspešnice. Že v najstniških letih se je preživljal z glasbo kot pianist po lokalih, kmalu je začel tudi komponirati in pisati aranžmaje. V New Orleansu se je poglobil v jazz, v Evropi je spoznal sodobne klasične skladatelje. Ustvarjal je simfonični jazz, muzikale, opero, filmsko glasbo in skladbe na področju zabavne glasbe, pri čemer je uspešno deloval v tandemu s svojim bratom Iro, ki je prispeval besedila. **Roland Kernen** (eden od psevdonimov belgijskega skladatelja, dirigenta in trobentarja **Andréja Waigneina**) je zbral nekatere najbolj poznane in inventivne skladbe tega avtorja v delo **Prijubljene Gershwinove**. Med glasbenimi odlomki, ki spletejo kompozicijo, so znameniti klarinetni začetek *Rapsodije v modrem*, pesem *Summertime* iz opere *Porgy in Bess* pa *I got Rhythm*, ki je prvič zazvenela v muzikalu *Girl crazy* in kasneje doživela še instrumentalne različice, ter druge Gershwinove zimelele melodije.

Koncertni program zaokroža štiristavčna suita z naslovom **Rikudin** (v hebrejščini »Plesi«), ki si jo je **Jan Van der Roost (r. 1956)** zamislil kot aluzijo na izraelske ljudske plesse. Ni namreč uporabil ljudskih tem, pač pa je s

specifičnimi ritmi in metrumi, melodijo in harmonijo s kromatiko in občutki melanholije dal delu pridih izraelske ljudske glasbe. V sosledju zmerni in hitri si »plesi« sledijo tako: *Andante moderato*, *Allegretto con eleganza*, najbolj spevni in umirjeni *Andante con dolcezza* ter sklepni hitri ognjeviti *Con moto e follemento*. Priznani belgijski skladatelj in dirigent Van der Roost, profesor na Lemmensinstituutu ter gostujoči profesor na številnih akademijah po svetu, je skladbo napisal za različne instrumentalne zasedbe, za orkester klarinetov pa jo je priredil skladatelj in aranžer **Maarten Jense**.

Helena Filipčič Gardina

Orkester klarinetov Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani je nastal v študijskem letu 2017/2018 na pobudo red. prof. Jožeta Kotarja, ki ga tudi vodi. Združuje vse različice klarinetov od Es-klarinetu do kontrabas klarineta, zaradi česar ima izredno paleto barvnih in interpretacijskih možnosti. Za ta sestav nastajajo številne originalne skladbe, pogosto pa igrajo tudi priredbe skladb za simfonični orkester. Vsi člani orkestra so študentje klarineta na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Jože Kotar je profesor klarineta na Akademiji za glasbo in Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani ter od leta 2007 solo klarinetist Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Pred tem je bil dvanajst let solo klarinetist v Orkestru Slovenske filharmonije. Kot solist, komorni glasbenik in član različnih komornih sestavov, kot so Slovenski orkester klarinetov, Slovenski sekstet klarinetov, Ansambel za sodobno glasbo MD7 in drugi, nastopa doma in v tujini, vodi seminarje za klarinet in komorno igro ter sodeluje kot žirant na mednarodnih tekmovanjih. Od leta 2007 je dirigent in umetniški vodja Delavske godbe Trbovlje, od sezone 2017/2018 vodi tudi Orkester klarinetov AG UL. Nastopal je pod taktirkami uglednih dirigentov, sodeloval na številnih priznanih festivalih in posnel vrsto zgoščenk. Krstil je več kot 190 skladb slovenskih in tujih skladateljev.

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, januar / January 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja, častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic Director, Honorary member of the European Festivals Association
Glasbena producentka / Music producer: **BRINA NATAŠA ZUPANČIČ**
Tonski mojster / Sound design: **GREGA SAMAR**
Asistent / Assistant: **JOŽE LAP**
Besedila / Texts: **HELENA FILIPIČIČ GARDINA**
Prevod / Translation: **AMIDAS, d.o.o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d.o.o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

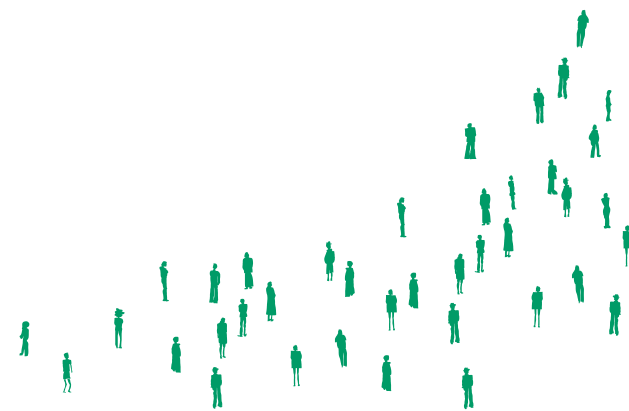
20. 1. 2022 ob 19.00 / at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

8. koncert Mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuozii
8th Concert of the International Music Cycle Young Virtuosi

MITRA KOTTE, klavir / piano
NAJA MOHORIČ, harfa / harp

Na sporedu / Programme:

L. van Beethoven, J. Brahms, G. F. Händel, E. W. Walter-Küne, B. Pigovat,
G. Muženič, M. Ravel

Glavni sponzor / General sponsor:

Glavni medijski sponzor / General media sponsor:

DELO

Sponzor / Sponsor:

V sodelovanju z / In collaboration with:

travnik zame